

ZGRADA STOLA SEDMORICE

za smještaj gradskog muzeja

PREDSTAVKA DRUŠTVA ZAGREPCANA GRADSKOM NAČELNIKU G. STARČEVIĆU. – NIJE LI DONJI GRAD ISTO TAKO PRIKLADAN ZA SMJEŠTAJ GRADSKOG MUZEJA. – JEDNO PITANJE KOJE TRAŽI RJEŠENJE

ZAGREB, 28. I. Pitanje smještaja Gradskog muzeja Društvo Zagrepčana smatra vrlo hitnim i neodložnim, a to više, što je Gradska štedionica dala svotu od 3 i pol milijuna u tu svrhu. Sada je Društvo Zagrepčana uputilo gradskom načelniku novu predstavku zalažući se za rješenje tog pitanja. U predstavci se kaže:

»U povodu 700. godišnjice proglašenja Zagreba kr. i slobodnim gradom, koja se navršava 16. XI. 1942., jednom našom predstavkom stavili smo prijedlog,

da se neodgodivo riješi pitanje smještaja Gradskog muzeja u odgovarajuće prostorije.

Time bi se stvorilo jedno trajno kulturno djelo, dostojno toga velikog jubileja.

Ovo sve iz razloga, jer se sadanji Gradski muzej, kako je poznato, nalazi u vlažnim podrumskim prostorijama Umjetničkog paviljona na Trgu kralja Tomislava.

Prvu našu predstavku u tom predmetu, podnijeli smo Vašem predšasniku, našim dopisom od 20. III. 1939., a u prvoj kao i u drugoj predstavci istakli smo za rješenje toga pitanja jednu veoma važnu okolnost, a ta je, da je

Gradska štedionica prigodom proslave 25-godišnjice svojeg uspješnog djelovanja, u tu svrhu Gradskoj općini stavila na raspolaganje iznos od 3 i pol milijuna dinara.

Budući smo u našim predstavkama spomenuli tri zgrade u Gornjem gradu, koje bi bile najpodesnije za smještaj Gradskog muzeja, među kojima smo spomenuli i zgradu Stola sedmorice u Opatičkoj ul. 18, počelo se je u javnosti tretirati pitanje u tome pravcu i iznašati nove prijedloge, ističući i druge objekte za tu svrhu. Tako je pala i misao, da bi se

Gradski muzej mogao smjestiti u zgradu sadanje osnovne škole Augusta Šenoae u Popovom tornju.

Isto tako iznešena je misao, da bi se moglo u tu svrhu adaptirati i sadanje prostorije Umjetničkog paviljona na Trgu kralja Tomislava.

O prvom prijedlogu smještaja muzeja u zgradu Popovog tornja suviše je i govoriti,

jer su navedene prostorije i premalene i dosta tmične, pa ako nijesu podesne za osnovnu školu, isto tako ne mogu biti podesne ni za Gradski muzej, koji mora imati svjetla, zraka i prostorija, te biti u svakom pravcu zgrada podesna i reprezentativna.

I prijedlog o adaptaciji sadanjen Umjetničkog paviljona za definitivni smještaj Gradskog muzeja, nije najzgodniji, jer je Umjetnički paviljon zgrada željezne konstrukcije, na kojoj bi bilo vrlo teško i preskupo provodjanje daljnjih adaptacija, a osim toga temelji te zgrade vlažni su, pa bi i posvemašnja izolacija te vlage bila gotovo nemoguća.

Prema tomu prvi i drugi prijedlog bio bi samo jedan pokus i nemogući provizorij, kakove je Zagreb nažalost toliko puta imao i skupo plaćao.

Pitanje smještaja Gradskog muzeja već godinama vapi za svojim rješenjem

i čekajući sve na bolja vremena dolazimo u sve gore, i tako smo danas s tim pitanjem dalje, nego smo bili prigodom otvorenja toga muzeja u sadanjim prostorijama. To je u istinu za kulturni Zagreb jedna sramota, koja, što dulje traje, biva sve većom.

Da se ne gubi vrijeme sa novim prijedlozima i protuprijedlozima kako to kod nas obično biva, Društvo Zagrepčana, cijeneći historijsku ulogu Gornjeg grada u kulturnom i političkom životu i razvitku Zagreba kao političkog i kulturnog središta Hrvatske uopće, odlučno ostaje kod prijašnjeg svojeg prijedloga, da

Gradski muzej ima biti smješten u Gornjem gradu, a za smještaj predlažemo zgradu sadanjen Stola sedmorice u Opatičkoj ul. 18.

U potkrijupeu toga prijedloga vrlo nam je drago, da se možemo pozvati i na stručno mišljenje našeg uvaženog historijskog pisca i muzeologa te našeg člana prof. Gjüre Szabo, koje je iznešeno u citiranom broju »Zagrebačkog lista« od 28. XII. 1940. I navedeni stručnjak dopušta, da za smještaj Gradskog muzeja u Gornjem gradu može doći u obzir jedino navedena zgrada u Opatičkoj ulici 18 ako ne prije, a ono čim se izgradi nova zgrada palače pravde.

O svemu daljnjem suviše je trošiti riječi, kada se znade i to, da je Gornji grad sam po sebi pun historijskih spomenika, pa od istoga dijeliti Gradski muzej, ne bi bilo svrshodno, a ni prak-

tično. Osim toga, ako i ovu osnovu tako teško i kod osiguranih 3 i po milijuna dinara, privedemo u djelo, kako bi onda namaknuli poput Beograda svotu od 50 milijuna dinara i recimo negdje u Donjem gradu sagradili novu zgradu za Gradski muzej, knjižnicu i arhiv, t. zv. dom kulture?

Ako bi i bili u tom sretnom položaju, tada za sigurno ne bi time kod ljubitelja umjetnosti i historijskih spomenika podigli veći interes za naš Gradski muzej, već na protiv manji, jer bi ga odijelili od ostalih naših historijskih spomenika, koji se nalaze samo u historijskom Gornjem gradu i Griču, te njegovom pradavnom takmacu – Kaptolu – sa našom lijepom katedralom.

A ako se je prije izgradnje bivšeg Zakladnog zemljišta na Jelačićevom trgu prigovaralo i s prigovorom uspjelo, da Gradska vijećnica tamo ne spada nego u historijski Gornji grad, tada i Gradski muzej i te kako ima da čini sastavni dio ostalih historijskih spomenika u Gornjem gradu.

Iz svega što smo gore naveli, kao i iz onog, što smo naveli u prijašnjim našim predstavkama – postoji upravo neodgodiva potreba rješenja ovog za Zagreb veoma važnog kulturnog pitanja. Ovo tim više, jer u današnje doba

postoji bojazan, da bi se novac, koji je osiguran, mogao utrošiti u koju drugu svrhu.

što dakako nikako ne bi smjelo umanjiti moralnu i materijalnu obvezu gradske općine prema građanstvu ovoga grada, da ovo kulturno pitanje Zagreba neodgodivo riješi sada u 700 godišnjici proglašenja Zagreba Kr. i slobodnim gradom – današnjim glavnim gradom velike banovine Hrvatske.